

B.

Octroy door Prince **WILLEM**
den I. *van Orange*, aan de
- Stad Romerswael verleendt.

Den 18 Mey 1578.

WILHELM by der gratie Godts Prince
van Oragnien, Graue van Nasfau, van
Catzenelleboge, van Vianden, van Diest, van
Bueren, van Leerdam; Heere ende Baron van
Breda, Diest, van Grimberghe, van Arlay,
van Noceroy etc. Erfburchgraue van Ant-
werpen ende van Befancon, Gouverneur van
Brabant, Hollant, Zeelant, Westvrieslant,
ende Vtrecht; Lieutenant Generael van den
Doorluchtigen Prince Mathyas by der gratien
Godts Erts Hertoch van Oostenryck, Hertoch
van Bourgognien, Stadhouder ende Capiteyn
Generael van de Conincklycke Majesteit ouer
de Nederlanden van herwaert ouer.

Alle de gene die deze opene brieuen ghe-
toont fullen worden saluyt. Alzoo gheduy-
rende dese voorleden troubelen, de Stadt
Romerswalle die te voren plach seer te pros-
pereren, geheel verbrant is geweest, t'onfen
grooten leetwefen, Is by den Bailliu Burge-
meesters ende Schepenen aldaer, ons ver-
thoont geweest, hoe proffytelyck en noote-
lyck dattet den gemeenen lande is, *deselue*
we-

wederommhe ghereftaureert te worden, tot onderhoudenisse van de Reede ende befcherminge van alle d'omliggende landen, ende hebben om 't felue te beginnen, ons aengegeuen diuerfche middelen verfoeckende daer toe gheholpen te worden, ende onder andere, alfoo deur de Inundatie anno xv^e xxx ende by vele verdroncken lants ghebleuen is rontfoume derfeluer Stadt, daer die borgers meest haer erfue, ende in 't herdycken te vergeefs haer meublen ende goet verlooren hebben, oock haade de voorfz. Stadt aldaer den wilden moer groot ontrent ses a feuen duysent gemeten, al 't welck verdroncken lant nu meest bevischt wort van eenen ygelyck die 't belieft, fonder eenigen tytel, verfochten zy Remonstranten, defelue Vischerie te moghen verhuyn, fonder nochtans te willen prejudicieren eenige Ambachtsheeren, die met goede documenten connen probereren, dat hun rechten in eenige houcken van dien compeeteerde, van welcke zy alleene verfoecken, dat de Vis in al fulcke houcken gevangen, binnen Romerswale ten afflage gebracht werde, of ten minsten den gecommitteerden fyn ghemoet binnen der voorfz. Stede te hebben; hebben daer en bouen verfocht dat onsgelicue hun Remonstranten te gunnen ende te accorderen, dat fy luyden fullen mogen employeren (alleenlyck tot reftoratie des voorfz. Stede Dycken, hoofden, ende andere nootelycke herbouwinghe ende reparatien) de penningen

te procederen uyt hare portie, in allen beden, Imposten, Subventien, uytgaende domeynen ende andere lasten, soo van hunne goederen binnen der voorsz. Stadt als elders binnen onsen Gouernemente ghelegen voor den tyt van acht en twintich Jaeren; Bouen dien ghemerct de haesticheyt van heuren dyckagien, een merckelicke ghereede somme vereyscht, dat haer werde geconsenteert te moghen vercoopen, ofte ten minsten belasten al fulcke Landen, Chynsen ende Renten, als den H. Geest, Capittel, Pastorie, ende andere geestelicke goederen binnen Reymerswale syn aencommende, ofte die eenige perfoonen van der voorsz. Stede in 't leuen synde, syn besittende, oft genietende, soo binnen der voorsz. Stede als elder ghelegen ende ghesondeert, midts dat sy luyden den Armen Jaerlicx daer voren Rente sullen uytreycken.

DOEN te weten, dat wy de saecken voorsz. ouergemerckt, hier op 't aduys van den Gouverneur, Raden, ende oock van de gemeene Staten 's lants van Zeelant, genegen synde ter bede van de Supplianten, Te meer dat die voorsz. Staten van Zeelant den voorn. van Reimerswale 't selue liberaalick hebben geacordeert, ende geconsenteert, hebben 't selue geconfirmeert, gegunt ende geoctroyeert, confirmeeren ende octroyeren midts desen. Te weten, dat die van Reimerswale als hoofstad van Zuytbeuelant daer inne de verdroncken Landen ghelegen syn, voortaan sullen

len mogen verhuysen tot desfelfs Stadts dycken profyte, alle de hoecken van de Vischerie, ende schornen onder 't voorfz. verdroncken lant, wefende gront van Zeelant, met diesfer aencleeft, rontfomme de voorfz. Stadt gheleghen, midts nochtans conditie, dat 't felue gheschiede sonder prejuditie van yemandts recht als bouen verhaelt staet, dan indien daer beuonden werden eenighe Ambachtsheeren die deuchdelick connen doceren dat zy met goeden tyt in pofesie fyn van eenige hoecken van de voorfz. Vischerie, fal alleenlick dien Visch, op al fulcke hoecken gevangen, binnen Reimerswale ten afflaghe ghebracht werden, ofte einners den gecommiteerde fyn ghemoet hebben. Daer en bouen hebben wy de voorfz. Supplianten als noch geaccordeert ende gejonnen, accorderen ende Jonnen by dezen, tot restauratie des voorfz. Stadts dycken, hoofden ende andere nootelicke reparatien te mogen Innen ende employeeren, alle al fulcke penningen te procederen uyt heurlieder portie, in alle beden, subventien ende Imposten, uytgaende domeynen ende andere lasten, die by Ons ofte de Staten van Zeelant, ofte van de ghene die faecke geaccordeert fullen mogen worden, soo van hunne goederen binnen de voorfz. Stede als elders binnen onsen Gouernemente gheleghen. Noch gheconsenteert ende confenteren midts desen, dat de Supplianten ten respecte als bouen, fullen moghen vercoopen,

H

ofte

ofte ten minften belasten, al fucke Landen, Chynfen ende Renten, als den H. Geest, Capittelen, Pastorie ende ander geestelicke goederen binnen Romerswale syn aencomende, ofte andere die eenige perfoonen van der Stede voorsz. in 't leuen synde, syn besittende ofte genietende, soo binnen de voorsz. Stede als elders gheleghen ende gefondeert.

Ontbiedende daeromme ende van wegen syne Majesteit expresfelijk den voorsz. Staten van Zeelant, haren Gecommitteerde Raden ende van de gemeene faecken; mitsgaders alle Rechteren, Justicieren, Officieren, Deurwaerders ordinaris ofte extraordinaris, ende onderfaten die 't aengaen sal, dat sy den voorn. Supplianten, van dese onse giften ende Con-
fente, doen ende ghedoghen rustelick ende volcomentlick genieten ende gebruycken, sonder hen te doene ofte laten geschieden eenich hinder, letfel swaricheyt ofte moeijenisfe; Ontbiedende oock alle Rentmeesters bewesterschelt ofte beoosterschelt, van de Staten ofte gemeyne middelen, dat zy den Supplianten voorn. sulcx als 't voorsz. staet quyteren ende haer quote in allen beden, lasten ende Imposten voorsz., cesferende alle beletten ter contrarien. Des Toirconden, soo hebben wy dit met onsen name onderteekent, ende onsen seghel hier onder aen doen hangen. Gegeuen binnen der Stede Antwerpen op den xvijje dach May in 't Jaer ons Heeren Duyfent vyf hondert agt en Seuentich, Ende was onder-

derteeckent Guille de Nasfau. op de ploye stont geschreuen, By mynen Genadigen Heere de Prince, J. Milander, Ende onder aen een dobbelen steerte van franchynen, was uythangende 't Segel van rooden wasse van syne Excellentie gans gaef, ende op den dorſ stont geschreuen aldus.

Die Gecommitteerde Raden van den Staten 's lants ende Graeflicheyt van Zeclant; Alsoo Ons luyden, by Bailliu, Burgemeesters ende Schepenen der Romerswale gheremonstreert syne dese opene brieuen van Octroye by syne Vorstelicke Genade der voorſz. Stede verleent, met voorgaende aduyſe ende bewillinghe in 't witte van desen, waer tegen de Remonstranten beduchten, dat de Rentmeesters naer date van desen Octroye, hen lieden commissie gecregen hebbende, eenige Swaricheyt souden maecken. Soo is 't dat wy 't voorſz. Octroy ghesien hebbende, Ordonneren ende bevelen van wegen de voorſz. Staten, soo veel des noots sy, alle Rentmeesters van bewesterſchelt, ofte beoosterſchelt, van de Domeynen van de Staten van de gemeene ſaecke, 't extraordinaris van de gemeene ſaecke, oock die hunne Commissien naer date van den voorſz. Octroye vercregen hebben, ende alle andere Officieren ende onderſaten die 't selue aengaen mach, dat zy lieden de Remonstranten ende hunne Succesſeurs in officie, rustelick ende vredelicken laten ende gedooghen, naer den teneur desſelfs, 't effect van dien gebruyckende ende genieten, niet tegenstaende eenige Com-

misſien, Ordonnantien, brieuen ofte bevelen
 ter contrarien, dien welcken wy met deſe zoo
 vele deſen aengaet derogeren, dus werden die
 van Romerswale gehouden te doene behoor-
 licke Rekeninghe ende bewys van de employ
 van de penninghen, ten meesten proffyte ende
 bewaerniſe van hunne Stadt ende Zeewercken,
 die ghecommen ſyn, ende noch comen fullen,
 van de middelen in deſen Oÿtroye begrepen,
 ten welcken ſyne de voorſz. Rentmeesters
 reſpectivelick van elcken quartier onder wiens
 bewint die van Romerswale uyt crachte van
 deſen yet uyſtaende hebben, ofte hebben ful-
 len, belast worden midts deſen, Jaerlicx ofte
 anderſints in hunne Rekeninghe te brengen by
 Memorie, die goederen ende Schulden van
 hunne quartieren ende bedryuen, om te dienen
 voor Conterolle, ende bringende alleenlick
 d'eerſte copie auÿtentycque van deſen achter
 aen de voorſz. Oÿtroye, onder de hant van
 onſe Collegie, fullen hen Jaerlicx paſſeren in
 Rekeninghe ſoo dat behoort, willende voorts
 der voorſz. Copie als boven alomme gegeuen
 te worden volcommen en fulcken gelooue, als
 deſe originele, daer men 't principael niet
 conſte becommen. Aldus gedaen in 't Hof
 van Zeelant tot Middelburg onder den Staten
 Zeghel ter ſaecken hier op doen drucken, den
 V. Marty in 't Jaer ons Heeren xv. ende
 tachentich. Onderſtont geſchreuen, ter Or-
 donnantie van de Gecommitteerde Raden van
 de Staten, 's Lants ende Graeflicheyts van
 Zeelant, By mij, was onderteeckent, C. H.
 Roels,

Roels, ende beseghelt met een root gedruet Zeghel in 't Placcate. Daer beneuen stont aldus. Op den xvij Meye 1580. om redenen is geaccordeert, dat by de Rentmeesters van de Staten, den Impetranten van desen Oetroye sal uytgereyct worden tot behoef ende met laste van Rekeninghe als daer by ghecaueert wert, die somme van vyftich ponden gr. vls. Jaerlicx, den tyt van seuen iaer lanck ghedurende, daer van 't eerste iaer als huydent verschijnen sal den xvij deser maent van Meye, ende dat in plaetse van de impretatie in dit Oetroy begrepen, in de gesublineerde woorden, ende midts renoncierende by de voorz. Impetranten voor den seluen tyt 't effect van dien, soo vele belangt de goeden buyten Romerswale, alles by prouisie ende sonder prejudicie van deselue Oetroye in syn ander poincten, oock soo veel aengact den termyn van xxvij Jaren hemlieden daer by gegunt, alsoo verstaen wort dat 't eynde van de voorz. zeuen Jaren, by hem lieden daer toe aenhoudende voorder op de verleynginghe ofte continuatie van de voorz. iaerlickse prestatie, by de Heeren Staten zal gelet worden, als in de reden, en naer ghelegentheyte van de saecken als dan sal bevonden worden te behooren. Aldus ghedaen in 't Hof van Zeelant tot Middelburgh ten dage en iare als voren, Ende was gearapheert J. P. Onderstont ter Ordonnantie van de Gecommitteerde Raden van de Staten 's lants van Zeelant, By my, ende was onderteekent, C. H. Boels.